

Guðjón Þórðarson (1885-1941)

Guðjón Þórðarson frá Vegamótum á Akranesi var tólf ára þegar hann steig um borð í strandferðaskipið Lauru í Reykjavíkurböfn. Fyrirheitna landið var Winnipeg í Kanada. Vegna fátæktar höfðu foreldrar Guðjóns þegið boð um að senda eitt af börnunum sínum níu í fóstur til Kanada – raunar hafði elsti sonurinn valist til fararinnar en sá harðneitaði að fara þegar til kom.

Þegar landi var náð í Norður-Ameríku blöstu við Guðjóni ýmsar nýjungar, svo sem raflýstar stórborgir, bílar á breiðum strætum, háhýsi og lestir. Sjálfur kom hann úr torfbæ við moldargötu í litlu sjávarþorpi, þótt Akranes hafi á þeim tíma verið með stærri þéttbýlisstöðum landsins: 719 íbúar.

Guðjón dvaldi í tólf ár í Kanada, fyrst hjá föðurbróður sínum og fjölskyldu hans, en um tvítugt fékk hann eignarrétt á landi, byggði bjálkahús og kornhlöðu, braut land til ræktunar, gróf brunn og sinnti ýmsum öðrum nauðsynjaverkum. Líf landnemans var ekki alltaf dans á rósum, einangrunin var mikil og veður válynd, en Guðjón var dugandi landnemi. Hann lærði líka veiðar og margvíslegt verksvit af frumbyggjum, sem reyndust honum góðir grannar.

Eftir vetrarharðindi ársins 1908 sigldi Guðjón aftur til Íslands og urðu þá fagnaðarfundir, enda höfðu foreldrar Guðjóns ekki búist við því að sjá hann aftur á lífi.

Varla mátti nú á milli sjá hvor hafði þroskast meira, Vesturfarinn Guðjón eða heimabærinn Akranes; í stað torfbæja höfðu bárujárnshús risið hér og hvar og bjartari framtíð blasti við.

Guðjón kvæntist Ingiríði Bergþórsdóttur og stofnaði með henni heimili. Þau eignuðust fimm mannvænleg börn. Við afkomendur sína var hann þó ævinlega fáorður um ævintýri sín í Kanada, eins og hann kysi að horfa heldur fram á veginn.